

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

68. ÅRGANG

22. SEPTEMBER 1956

A V I N N H O L D E T :

HØSTENS TALE - DEN BARMHJERTIGE SAMARITAN I
ATOMALDEREN - FOR UNG TIL Å GIFTE SEG? - KATO-
LISISMEN I ENGLAND UNDER ELIZABETH II - I FRANS
AV ASSIS FOTSPOR - BLIKK PÅ TIDEN - DIN VERNE-
ENGEL - KUNSTNERE, FYRSTER OG HELGENER - KATOLSK
FORUMS HØSTPROGRAM - NYTT FRA UTLANDET

NR
17

NESTE NUMMER KOMMER 6. OKTOBER 1956.

Har De disse bøker fra ST. OLAVS FORLAG?

Katolsk Kristendoms-kunnskap for barn. Utgitt 1955	kr.	5.00
Boers, D. J.: Katolsk praksis	hf.	7.50
Boers, D. J.: Troen alene	»	2.20
Lutz, A. J.: Kjenn din religion	»	6.60
Mangers, Jac.: Komme ditt rike	»	7.00
van der Burg, J.: Den katolske lære om ekteskapet	»	1.10
van der Burg, J.: Bønner for de avdøde	»	1.10
van der Burg, J.: Forskjellen mellom katolisismen og protestantismen	»	0.85
van der Burg, J.: Det katolske trosprinsipp	»	3.30
van der Burg, J.: Den bibelske lære om rettferdiggjørelsen	»	2.40
St. Olavs Kirke 100 år, Jubileumsskrift	»	3.00

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL, Akersveien 5, Oslo.

TAKK!

Hjertelig takk til alle som har ydet et bidrag til barnas feriekoloni i sommer.

f. Oslo Katolske Menighetspleie,
F. J. Fischedick.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 3. oktober: Medlemmene tar del i rosenkransandakten i St. Olavs kirke kl. 19. Deretter samvær i foreningslokalet.

Alle damer er velkommen.

Søndag 7. oktober: Felleskommunion.

R.I.P.

Min inderlig kjære sønn, bror og svoger

REINOUT JOHNSON

døde i Toulouse den 19. aug. nær 25 år gl.

Natterøy, sept. 1956.

Augusta Johnson.
Egil. Berit.
Øvrige familie.

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke.
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke
Moderhuset
Florida Sykehus
Øyenklinikken
St. Josephs Hosp., Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
S. Elisabeth Inst., Hammerfest
St. Theresia kirke, Hønefoss.
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Oslo

Bergen

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

KATOLSK STUDENT

fra Bergen ønsker møbl. ell. umøbl. hybel i Oslo fra 28. sept.

Henv. St. Olavs Eksp.

HUSHOLDERSKE

dyktig i alminnelig og finere matlagning, og som selvstendig kan lede en husholdning, får stilling fra midten av oktober. Om nødvendig kan ca. 4 måneder om sommeren disponeres.

Ansøking med referanser og opplysning om den lønn man ønsker, sendes snarest til
CARL P. WRIGHT, Porsgrunn.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 23. SEPTEMBER: 18. sønd. etter Pinse. Ep. 1. Kor. 1, 4—8. Ev. Matt. 9, 1—8. Mandag: Vår Frue av Mercede. Tirsdag og onsdag: Ferialdager. Torsdag: Cosma og Damian, martyrer. Fredag: Wenceslas, hertug, mart. Lørdag: Erkeengelen Mikael.

SØNDAG 30. SEPTEMBER: 19. sønd. etter Pinse. Ep. Ef. 4, 23—28. Ev. Matt. 22, 1—14. Mandag: Ferialdag. Tirsdag: De hellige verneengler. Onsdag: Theresia av Jesubarnet, jomfru. Torsdag: Frans av Assisi, bekj. Fredag: Ferialdag. Lørdag: Bruno, bekj.

SØNDAG 7. OKTOBER: Rosenkransfesten. — 20. sønd. etter Pinse.

HVA ER UNDERFORSIKRING?

Hvis forsikringssummen er lavere enn verdien av Deres innbo risikerer De å ikke få full erstatning. La ikke dette hende Dem.

Gulli & Rokk

Assurance

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 334400

OSLO

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSK KIRKE OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSK BISPEDØMME:	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neubergrgt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 37 78 68	—	8.15
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00 9.00	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.00	10.30
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kapell, Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 20/

Annonser: Innen torsdag før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 numre årlig. - Postgiro 15986.

Høstens tale

Bladene faller fra trærne og bærer det visse bud om en ny høst. Sommeren har ikke vært god i år, men selv om den hadde vært det, ville overgangen til høst og kortere dager likevel vært et naturens faktum på denne tid: Etter sommer kommer høst.

I naturen betegner høsten en avslutning: frukten og markens grøde er moden til å bringes under tak, og selv det sædfrø som skal spire til nytt liv i en ny vår, må kapsle seg inn i et varmebo, hvis yttervegger alt er merket med døden. Uten hylsterets død ved duellens slutt — i overvintringens kamp mellom varme og kulde — ingen sæd til liv, intet frø til vekst og frukt for den nye høst.

Slik er høsten i naturen både en fruktens og sædens tid, og i fasen som følger, venter uvilkarlig ikke bare dødens kalde endelighet, men en livets stille fortsettelse bakom vintersøvnen.

I menneskenes bevissthet er høsten, med sitt årlig tilbakevendende sprog, blitt noe som gjelder langt mer enn møtet med bare den ytre natur. Det ligger liksom et bud bak fenomenene. Det engasjerer alle, gjør høsten til et begrep som uvilkarlig stiller oss i en holdning av ærefrykt og høytid — om enn på så forskjellig vis, alt etter alder og sted, legemlig og åndelig tilstand, sjelelig legning, og meget mer.

Første gang vi møtte høsten som en overgangstid som engasjerte oss slik personlig, var vel da vi med ranselen på ryggen la i vei til vår første skoledag. Hva var den dominerende følelsen da, bortsett fra dette med spenningen og angsten? Var det ikke bevisstheten om ansvar og krav: At nå var vi så store blitt, at vi selv måtte bære noe med, i hånden eller på ryggen, for at vi skulle få noe, bli til noe, ikke bare være noe? At vi med ABC og penal og kladdebøker i skreppen skulle hente oss kunnskap om den verden og det liv vi så uforstående var kommet opp i. At nå var denne verden og dette liv ikke lenger bare lek, men en prosess vi var dømt til å ta aktiv del i. Våren hadde alt foruroliget oss om det, sommeren med sin varme rustet oss til det — men det ble høsten som best kunne fortelle om at nå var det alvor!

I ungdommen ble meget annerledes. Våren ble fra uro og mer og mer til en spennings tid i sinnet, sommeren med sine feriegleder til en mere bevisst sorgløs en-dag-ad-gangen-tilværelse. Men høsten? Den kunne gi oss en så underlig og på mange måter betryggende følelse av å være i havn igjen. Og dog var det i virkeligheten så helt motsatt. Det var jo nettopp nå vi satte ut fra havn, til nye og ukjente havner, bak nye og

ukjente horisonter i erkjennelsens vidde og uendelige verden. Det var høsten som fortalte oss om hvor langt vi var kommet. Vårens eksamener og beståtte prøver var nok viktige formalia for den videre ferd, men det var om høsten vi skulle prøve dem som utgangsposisjon i en stadig videre virkelighet.

Slik er det at ungdommen — når naturen pakker seg inn i gult og grått og svart — da, og nettopp da, pakker ut sine depoter og øser av sine ressurser. Det er de modnede og ordnede vårkrefters tid, tiden da sinnet åpner seg for fullt i en fornyet evne til å ta imot, til å høste inn av de eldres kunnskapsgrøde, til å samle i lader i et liv for oppadgående. Det er tiden for skole i åndens og håndens verksted, for kurser, studiesirkler og foredrag, tiden for den gode jobben som skal sikres og det gode arbeid som skal gjøres — og for over-skuddets innsats i klubb- og foreningsliv. Det er nå, om aldri før, at det skal læres, arbeides, presteres og aktiviseres med resultater på lang sikt, hinsides både vinter og vår og mange somre. — Slik er høsten for de unge fornyelsens tid. Deres møte med den er en protest mot livet som forgår.

Den som er blitt voksen, men ikke eldre enn at en normalt kan regne med å ha meget til gode i livet ennå, merker ikke årstidenes vekslings på samme sterke måten. Kursen er blitt jevnere, og det er så mangt som opptar en like meget året igjennom. Det store og mest urovekkende høsttegn er nærmest skattseddelen — i dens sifre ligger jo så meget fortalt, både om hva som er gått forut og om hva som kan komme. Det fødes tanker om «slekt som følger slekters gang», om eventyrets alt for tidlige, «snipp-snapp-snute», og det kan — så sier den moderne psykiatri — for en viss årskategori her oppstå intense angstfølelser vis å vis døden. Kan så alt forbli som det var? Det er om høsten dette spørsmål trenger seg mest på, det er om høsten metafysikken har sin beste sesong, og det er om høsten at mellomgenerasjonenes menn og kvinner har sin jevneste religiøse besøkelsestid. (Det kan til en viss grad leses av en øket kirkegang.)

Men kan høstens tale til sinnet ha både et nært og fjernt ekko hos dem som ennå ikke har sett femti somre visne hen, så kan de som har sett flere, fortelle noe annet: At en gang var også for dem høsten kun en overgangstid — bladene som falt, gresset som segnet for ljåen, frukten som ble plukket inn var sjarmerende variasjoner i naturens selvfølgelige sceneri, og, om ikke annet, var det blitt gjort plass for sneen og for isen og med det åpnet porten inn til vinterens hvite gleder. Nå er det ikke lenger slik. Nå er vinter med frost og kulde blitt fienden, årstiden som forkorter livet. Ingen gruer mer til vinteren enn de som føler livet gå fra seg; ingen gleder seg dypere enn dem over det første lille vårtegn; ingen teller heller soldagene om sommeren med varmere taknemlighet. Men heller ingen er så inderlig ett med høsten.

Hvorfor? Fordi de selv har høsten i seg — og hele dens tale. De elsker høsten i like høy grad som de elsker og har elsket livet, og derfor blir denne årstid dem aldri for lang — mangan gang kanskje for kort. Også de har, som forventningens gullbarn en gang, opplevd høsten som høytidelig innføring i livets akademi. Også de har hørt fjerne klokker kime og forstumme. Og igjen kime . . . vinter, vår og sommer:

Nå er det atter høst — og kirketid for alle.
I.H.K.

Den barmhjertige samaritan i atomalderen

Gjennom de første lysskjær fra atomet skimtes allerede det tredje årtusens morgenrødme. Nye dimensjoner står frem, og med dem også en uunn-gåelig utfordring til det kristne samfunn.

Det spørsmål som her skal stilles, gjelder noe så sentralt som det kristne barmhjertighetsarbeide, hvorvidt det kristne samfunn har vist evne til å tilpasse seg de nye dimensjoner i utøvingen av neste-kjærlighetens bud?

Personlig vil jeg svare at en slik tilpasning allerede er begynt, om enn den må sies å være noe famlende.

For det første kan en slå fast at gjennomsnittsmennesket i løpet av de siste femti år har fått et litt bedre kjennskap til *menneskeheten*. Fly og radio har vekket dets sans for internasjonal samhörighet. For 350 år siden, da Strassbourg ble rammet av en katastrofe, vakte det sensasjon at en sveitsisk båt med hjelpemidler ankom på Rhinen dagen etter. I dag, en time etter at radioen har meldt om en ulykke et steds fjernt borte, har tyve familier telefonisk tilbudt sin hjelp.

«Den katolske nødhjelp» i Frankrike fikk mange lovord for sitt spesialfly som i løpet av få timer fraktet flere tonn med tepper til ofrene for storflommen i Libanon nylig. Men det var intet bemerkelsesverdig ved dette flyet — det brukte like lang tid som Air France's daglige rutefly. Og hvem ville vel forøvrig ha kommet på den tanke å bruke transportmidler fra det 15. århundre her? Nei, det som slo en var slett ikke flyets hastighet. Det var *lasten* det brakte, som var det bemerkelsesverdige: en gave formet av regulære bidrag fra et stort antall givere. M.a.o. det kristne samfunn er iferd med å venne seg til å sette aksjoner i verk som overskrider dets rent lokale dimensjoner.

Forretnings- og turistlivets folk har raskt tilpasset seg de rådende forhold. Den kristne nødhjelp kommer etter litt etter litt. Der er altså fremskritt. Men, oppriktig talt, har det ikke vært et lett gjennomførlig fremskritt?

Noe annerledes står det når vi kommer til neste punkt, altså utover selve gavenes art og deres transportmåte, nemlig *forholdet til de nye internasjonale strukturer som i løpet av en ti-års periode har revolusjonert det kristne barmhjertighetsarbeide.*

Ikke alle vet at en novene er en åndelig øvelse som gjentas ni dager i trekk

En irer som arbeidet på et sagbruk fikk for vane å bære et eller annet med seg hjem hver kveld, — noen bord, litt takspion eller en del lekter — helt til han hadde kjelleren full av stjalne materialer.

Så en søndag i kirken fikk prestens preken ham til plutselig å skamme seg over den lange serien med småtyverier. Neste gang han skrifet fortalte han alt, og spurte presten hva han kunne gjøre som bot.

«Kunne du gjøre en novene?» spurte presten.

«Bare gi meg en arbeidstegning,» sa den angrende synder.

«Himmelen skal vite at jeg har materialer nok!»

(«Catholic Digest.»)

Og her må vi innse at det store flertall av kristne ennå ikke har oppfattet situasjonen.

Her er to eksempler:

Etter Jalta- og Potsdamavtalene er der foregått en forskyvning av befolkningsgrupper i Mellom-Europa som berører mer enn 10 millioner individer. En stor del av disse millioner av «displaced persons» ville i dag ha ligget i graven dersom ikke internasjonale legmannsinstitusjoner på De Forente Nasjoners initiativ hadde tatt seg av dem m.h.t. boliger, mat, klær, befordring og omskolering. Denne redningsaksjon har vært finansiert av medlemsstatene i F.N., altså av hvert enkelt lands skattebetalere. Det er en gigantisk kollektiv-hjelp vi her står overfor. For første gang i historien er velgjørenheten satt i verk i en slik målestokk. Og dog er den franske, italienske eller kanadiske skattebetaler uvitende om at han har betalt sin del. Ja, jeg tør påstå at ikke engang aktive kristne med våken sans for velgjørenhetsarbeide i sin alminnelighet, har forstått rekkevidden av denne kollektivgjerning — som de har vært med på uten å merke det!

Da staten Israel ble dannet i Palestina, ble 850 000 arabere satt i konsentrasjonsleire. I dag, åtte år senere, ville de vel alle vært døde om ikke F.N.-organisasjonene også der hadde grepet inn og sørget for mat og pleie. Vel glemmer vi ikke hjelpen fra Vatikanet til Palestina, men utdelingene ble likevel ubetydelige i forhold til de enorme behov.

Slik foregår altså ved Jordans bredder — ikke langt fra Jerusalem som påkalles i hver av Davids Salmer! — en redningsaksjon som omfatter 850 000 mennesker, og de som har tatt del i den gjennom hele åtte år, er den alminnelige skattebetaler i de forskjellige land. Det er virkelig noe en kan glede seg over.

Den katolske kirke er med i disse F.N.-organer gjennom de verdensomspennende velgjørenhetskomiteer som er stiftet av Vatikanet til dette formål, nemlig: «Internasjonal velgjørenhet», og «Internasjonal katolsk folkevandringskommisjon». Medlemmene av disse internasjonale katolske komiteer arbeider som representanter for bispedømmer og menigheter. Men jeg tør påstå at ikke én av hundre menighetsmedlemmer vet noe synderlig om dette arbeide og organisasjonene bak det, ja, i det hele tatt vet at Kirken deltar i disse kjempemessige redningsaksjoner.

Det er nødvendig å gi opplysning om alt dette til de kristne. Ikke bare om flyktningene og de katastroferammede, men om ernæringsproblemet, om sulten i verden, kort sagt om den enorme folkemengde som er *vår neste*. I stadig større utstrekning kommer problemene til både å stilles og løses via *internasjonale institusjoner*, og her blir da området for det sosiale arbeide like overfor vår neste å finne. I år 2000 vil de internasjonale ledere og funksjonærer få et ansvar av ennå større rekkevidde. Men de voksne til den tid er våre barn i dag. Og de som skal sitte med dette fremtidige internasjonale ansvar, vil

ha nøyaktig så megen nestekjærlighet i seg som vi i dag oppdrar dem til.

Disse nye bånd som vil bli knyttet i den fremtidige verden er en slags «forstørret» nestekjærlighet. En St. Paulus ville ha jublet over en verden i den grad innstillet på den kristne barmhjertighet som vår. Men denne verdensvekkelse til forståelse av den menneskelige families globale dimensjoner — hvilken Christopher Columbus skal stå frem og få den døpt og gitt den den Kristus som den ubevisst søker i natten?

Den hastighetens og effektivitetens teknikk som preger det internasjonale sosiale hjelpearbeide er gunstige, men likevel bare underordnede betingelser for løsningen av en fremtidig diakontjeneste i år 2000. Hemmeligheten ligger annet sted: Det er *hjertelaget* som er det avgjørende — nestekjærligheten som et Kristi mysterium i hver enkelt av oss.

Er kanskje ikke nå tiden inne til å gjenreise den virkelige *nestekjærlighet*, som jo er noe annet enn *velgjørenhet*? Hvorfor er det mangel på arbeidere når det gjelder uanselige oppgaver i barmhjertighetens tjeneste? Det er et vakkert syn når 20 000 studenter ber i katedralen i Chartres, og det gjøres meget fortjenestefullt arbeide i apostolatet. Men de unge er nesten totalt fraværende så snart det dreier seg om karitativ virksomhet.

På en nylig avholdt sykehuskongress opplyste en leder for et pariser-hospital med 2000 senger, at på 10 år var det ikke lyktes å finne en eneste kvinne eller mann som var villig til å besøke de syke. Alle deltakerne i kongressen bekreftet denne krisetilstand. Det samme er tilfelle når det gjelder fengselsbesøk. Alle de kongregasjonene som driver med sykepleie, lider i dag av mangel på kall. Det er en overflod av foredragsholdere og publikasjoner om apostolatet, men de *beskjedne assistenter mangler*.

På den moderne Tiberiasjø er det nok av utlærte kjemikere som kan analysere hver dråpe av vannet de ferdes på, men hvor er de beskjedne roere og matroser som kan holde stø kurs og bare se på Ham som går på vannet?

Det kommer aldri til å mangle teknikere. Men i år 2000 vil det først og fremst trenge teologer som kan lære opp diakoner i oldkirkens ånd.

Det hjelper ikke om man råder meg til å tie, jeg vil ikke holde opp å rope: Vi er inne i en barmhjertighetskrise! Det er et spørsmål om lærevirksomhet. Å lære, undervise om Treenigheten. Vende tilbake til St. Paulus. En diakontjeneste i Kirken år 2000 avhenger av om dogmene blir forkynt slik at de overføres til livet.

Hva forlangte de 12 apostler av de første diakoner for at de skulle kunne organisere Kirken og spesialisere seg på prekenvirksomheten? Administrative egenskaper? Teknikk? Nei, ikke bare det. Apostlenes gjerninger sier oss at de valgte mennesker fylt av Den hellige Ånd, og at hele den kristne menighet ba for dem.

Man vil innvende at slikt gjør seg ikke lenger i våre dager for spesialistene innen det sosiale arbeide. Nei, *dessverre!*

Men les i Evangeliene om diakoninstitusjonen. Den var ikke mislykket. Oppskriften er fremdeles god.

Mgr. Rodhain.

For ung til å gifte seg?

Dette er titelen på et hefte som nylig er utgitt av Public Affairs Committee i New York. I den anledning skriver tidsskriftet «America»:

«They tried to tell us we're too young!» (De forsøkte å fortelle oss at vi var for unge), slik lyder ordene til en kjent slager. Gifter da ungdommen seg for tidlig nå for tiden? Gjennomsnittsalderen for kvinner er falt fra 22.0 år i 1890 til 20.4 år i 1951, for menn fra 26.1 år til 22.6 år. Og ifølge en kjent ekspert på familieliv ved «The Catholic University of America», Fr. John O'Sullivan, kommer stadig tidligere ekteskaper til å inngå i Amerikas fremtidige livsmønstre.

Er denne retning av det gode eller det onde? Hvilket forhold står den i til den stadig tiltagende oppløsning av familielivet? Mange som har studert amerikansk familieliv er enige om at tidlige ekteskaper har en tendens til å bli ulykkelige. Likevel synes det rimelig å anta at unge mennesker er mer elastiske, og bedre kan greie den gjensidige tilpasning, enn mer til års komme.

Svaret på dette problem er nok for en stor del å finne i hvilken grad et ungt par er forberedt til ekteskapet. Unge år kan være en fordel hvis begge to går inn i ekteskapet med åpne blikk for slike prosaiske problem som familiebudsjetter, den hurtige forsvinning av «romantikk» i forbindelse med svigerfamilien, våkne netter med gråtende småbarn o.l. Dessuten er hverken ungdom eller alder noen erstatning for en sann vurdering, et sant syn på ekteskapet som en varig, sakramental forening.

Den forberedelse som kan gis de unge i dag, later uheldigvis til å være altfor dårlig i forhold til hva som trenge. Etter en reise hvor 100 bispedømmer i De forente stater ble besøkt, har direktøren for National Catholic Welfare Conference gjennom dets kontor for studier av familieliv, konstatert at 50 % av de katolikker som gifter seg ikke får noen undervisning på forhånd. Etter hans mening er katolikkene i De forente stater «konformister», — de lar seg forme av sine omgivelser mer enn de selv påvirker dem. De har enda ikke gitt Amerika et klart, heldig og akseptabelt mønster på familieliv.

Hvordan burde så de amerikanske katolikker reagere på den betydelige stigning i tidlig inngåtte ekteskaper? Enten vi liker det eller ikke, kommer de til å figurere og gjøre seg gjeldende i amerikansk samfunnsniv. Når en tar i betraktning den stabiliserende virkning som barn har i det ekteskapelige liv, kan tidlig inngåtte ekteskaper være ønskelige, da de som oftest er de mest fruktbare. Kirken har ned gjennom tidene klokkelig erkjent betydningen av lokale forskjeller ved å fastsette en minimums aldersgrense. Men når en ser bort fra rasemessige, geografiske og sosiale forskjelligheter, *hvor ungt* er så «for ung til å gifte seg»?

Skjønt meningene kan variere om antall år når det gjelder økonomisk, sosial og fysiologisk modenhet, later den følelsesmessige modenhet hos det vordende ektepar til å være den avgjørende faktor. Høyere alder alene er ingen garanti for et lykkelig og varig ekteskap. Det som må nøyer undersøkes er vedkommendes evne til å møte livet, til å kunne ta det på det plan som er normativt hos voksne mennesker. For piken på 20 og gutten på 22, kan f. eks. vedvarende tro og edelmodighet bety mer enn høyere alder.

Katolisismen i England under Elizabeth II

I den franske avisen «La Croix» har kritikeren André D. Tolédano gitt følgende kortfattede orientering på grunnlag av en nylig utkommet bok med hosstående tittel, skrevet av G. M. Gracy.

Forfatteren av «Katolisismen i England under Elizabeth II», G. M. Tracy, har et grundig kjennskap til England og forholdene der, og har i sin bok gitt en fengslende fremstilling av Kirkens stilling i helt moderne tid — under Elizabeth II. For en forandring fra Elizabeth I's tid, hun som for 400 år siden forfulgte medlemmene av den samme romersk-katolske kirke!

Likevel finner man megen misforståelse i forholdet mellom katolikker og protestanter, ikke minst fordi den anglikanske kirke fortsetter å kalle seg apostolisk og katolsk. Følgen er at de engelske katolikker så å si fremhever sin katolisisme for ikke å forveksles med de «ikke-romerske katolikker». Og de er lykkelige når de kan få tilbake kirker og klostre som var katolske inntil Henrik VII. I Skottland er benediktinerne kommet igjen etter nesten 400 års fravær, og har nå abbediet Pluscarden. I Wales har St. Josephssøstre fra Annecy i Frankrike kjøpt ruinene av et cistercienserkloster som de håper å kunne bygge opp igjen. Den kjente årlige pilegrimsferd til Vår Frue av Walsingham i Norfolk samler både «anglo-katolikker» og «romerske katolikker».

Statistikk er ikke alltid helt pålitelig, likevel er det nokså sikkert at for hver 10. engelskmann tilhører minst én det man kaller «den gamle religion». I Wales var det ved slutten av det 18. århundre omkring 800 katolikker, i dag nærmer tallet seg 100 000. I John Knox' Skotland var det et snes i Glasgow i 1790, nå er det over 400 000! Underlig nok er det forholdsvis flere katolikker i Skotland enn i England, likevel ble ikke hierarkiet gjenopprettet der før i 1878. I England har det bestått siden 1850.

SKOLENE OG PRESSEN

Ved siden av de store kollegiene som drives av jesuitter, benediktinere og marister, er det «De kristne skoles brødre» som bestyrer de katolske såkalte «Grammar Schools». De eldste av de katolske kollegier har sine røtter i Frankrike, f. eks. Ampleforth i Yorkshire som skriver seg fra Dieulouard i Lorraine og hvor det er benediktinere som underviser, likeså Downside i nærheten av Bath. Ved Oxford universitet var det for omkring 40 år siden bare 100 katolske studenter av 5 000, i dag er forholdet ikke en til femti, men en til fjorten. Ved Cambridge er tallene omtrent de samme.

En katolsk dagsavis eksisterer ikke, og det spørs om det er vilkår for det når en regner med i høyden 5 millioner katolikker, som tross alt er et relativt lite antall. Men England har ukentlige publikasjoner som ligger på et meget høyt plan, f. eks. «The Tablet», hvor Mr. Douglas Woodruff er ildsjelen, «The Catholic Herald» ledet av greven av La Bédoyere, og videre «Universe» og «The Catholic Times». Så er det månedsskriftet «The Month», beregnet på et mer eksklusivt publikum, og illustrerte magasiner som «Heritage» og «Columbia». Kort sagt, den katolske presse er levende og variert.

Hvilken rolle spiller så katolikkene i Englands politiske liv? I Underhuset har de for tiden 23 representanter, 12 tilhører arbeiderpartiet og 11 de konservative; dessuten er der 2 uavhengige fra Ulster. De utgjør altså en liten minoritet, men ønsker ikke å være et eget konfesjonelt parti. Deres loyalitet overfor dronningen er mønstergyldig. Det kongelige overhode er ikke bare uangripelig, men elsket, — paradoksalt nok, når en tenker på at Englands konger nok har kunnet være en far for folket hva protestantene angår, men enkelte «pavemotstandere» blant dem har aldeles ikke vært det overfor sine «papistiske» undersåtter! I Overhuset sitter i dag bl. a. lord Norfolk, og en annen kjent mann i det politiske liv er Douglas Hyde, som før han ble katolikk i 1948, tilhørte kommunistpartiet.

DEN KATOLSKE KIRKES TILTREKNINGSKRAFT

I England er motviljen overfor «Den romerske kirke» en historisk arv. Hvordan skal så den tiltrekning den øver kunne forklares? G. M. Tracy angir de vesentlige grunner i sin bok: Da det nåværende England er blitt temmelig materialistisk, er det rimelig at mennesker med utpreget religiøs sans blir tiltalt av en kultus som er hundreder av år gammel, men likevel forblir ung i sitt vesen. Kirkens sosiale lære og dens fellesskapskarakter har også stor betydning. Videre har den kristne ny-eksistensialisme neppe noe tak på engelskmennene, — de er for solid forankret i det konkrete liv til å feste seg nevneverdig ved metafysikk. Til gjengjeld har de vært levende opptatt av forsøkene med arbeiderprester, og likeså av abbé Pierre's verk i Frankrike, som har møtt stor forståelse i London, også i ikke-kristne kretser.

Til disse faktorer kommer så tilstrømningen av irske arbeidere etter siste verdenskrig, og større barneantall i de katolske familier. Irenene som så lenge var gjenstand for forfølgelse på sin egen øy, tar sin monn igjen på fredelig vis i det land som forfulgte dem.

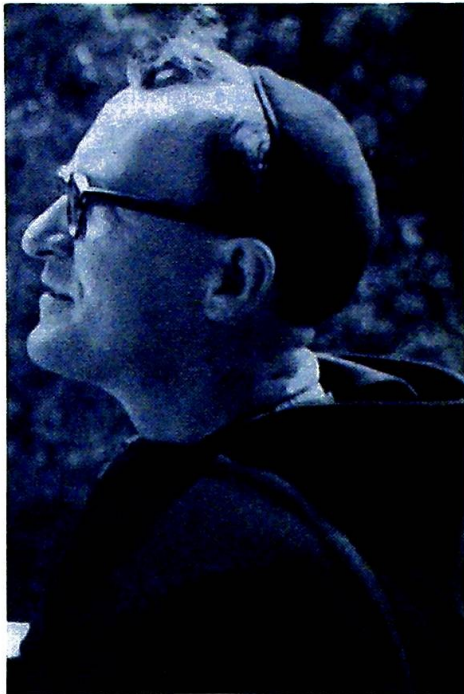
KONVERSJONER

Masseovergang til Den katolske kirke er hverken sannsynlig eller ønskelig, selv om Lord Halifax arbeidet for det med stor iver i slutten av forrige århundre og etter den første verdenskrig. Til gjengjeld har det i den senere tid vært mange oppsiktsvekkende konversjoner. «Intellektuelt selvmord, slutten på alt», sa Rosalind Toynbee's nærmeste til henne, da hun nylig ble opptatt i Kirken. Hun er datter av den agnostiske vitenskapsmann Gilbert Murray, og gift med historikeren Arnold Toynbee.

Undertegnede spurte like etter siste verdenskrig en engelskmann som da i syv år hadde vært adskilt fra all kontakt med det intellektuelle liv på den andre siden av Kanalen: «Hvem har gjort seg særlig bemerket i åndslivet i England etter 1939?» Og denne engelskmann, som for øvrig er agnostiker, svarte: «Katolikkene.» Mange av dem er konvertitter, så-

I Frans av Assisis fotspor

Av
Sven
B. Riis

I ti dager har jeg gått de veier Frans av Assisi gikk for 700 år siden, for å finne «Guds lille fattige» igjen. En svensk medvandrer sjokkerer følget: Kan hende han venter oss, lys levende, bak treet? Tror vi ikke på mirakler? Er vi helt rykket ut av den sammenheng den hellige Frans sto i?

Miraklet skjer. Guds lille fattige venter oss bak treet, i sin etterfølger, bror Augustin Maria. Ham vil jeg fortelle om.

ledes *Christopher Hollis*, historiker og sosialøkonom. Han kom frem til følgende enkle resonnement: «Hvis Kristus er Guds sønn, er den romerske Kirke Kristi kirke. Alle kirker er enige om det faktum at Kristus har grunnlagt en Kirke, ingen har funnet på å si at han har grunnlagt mange forskjellige kirker.» Og så gikk han over til Roma.

Andre kjente konvertitter er romanforfatterinnen *Sheila Kaye Smith*, som døde for kort tid siden, likeså poeten og foredragsholderen *Alfred Noyes*. Videre kan nevnes historikeren, biografen og humoristen *J. B. Morton*, som henrykker utallige lesere med sine herlige kronikker i «Daily Express», og filosofen *Christopher Dawson* er ikke mindre kjent. Der er de velkjente romanforfattere som filmversjonene har gjort enda mer berømte: *Graham Greene*, om hvem en agnostisk kritiker engang skrev: «En begynner å tro på himmelen fordi en har trodd på helvete». Og *Evelyn Waugh* som nektet filmatisering av en av sine bøker da det amerikanske selskapet tilbød ham 150 000 dollars, men ikke gikk med på å la ham få en vetorett å la Molotov. *Arnold Lunn* skal heller ikke glemmes, han er en glimrende roman- og essayforfatter; andre kjente romanforfattere er *Compton Mackenzie* og *Bruce Marshall*.

André D. Tolédano.

Han er svensk, hans borgerlige navn Nils Lundin. Han vokste opp i et strengt, pietistisk miljø, religionen engasjerte ham fra barndommen av. Han studerte medisin og ble lege. For tre år siden var han en av Stockholms kjente nervespesialister.

I dag er han en fattig munk i Fransiskanerordenens studiesentrum i Assisi, Santa Maria degli Angeli. Han er litt av en «sensasjon», den første fransiskaner i Sverige etter reformasjonen. Når han er presteviet, kommer han hjem, og vil reise et internordisk institutt, på linje med Sigtunastiftelsen. Det kan komme til å bety noe for katolsk og protestantisk tro og tenkning på våre breddegrader.

Det fattigste kloster.

Vi er på vei til «Le Carceri» — det eldste og fattigste fransiskanerkloster i verden. Frans og brødrene hans trakk seg tilbake til fjellet i bønn og meditasjon. De bodde i grotter, tre kvart mils stykke vei fra Assisi, og i det lille kloster som benediktinerne hadde, og som ble overlatt Frans.

I klosteret er det bare to munkar. De forteller gjerne hva de vet om Frans av Assisi. Men man er ikke hjelpe-løs om man går her alene. Her taler stenene.

Vi stanser ved Frans' sengeleie, den nakne grop i berget, der han fant hvile for natten. Trestokken han brukte til hodepute. Det lille kapellet hvor han hadde sine bønnetimer, korset som fulgte ham hvor han gikk. Treet hvor han preket for fuglene. Verdens minste kirke, ti kvadratmeter bare, men veldig i sin virkning som den herligste katedral.

Den «moderne» fransiskaner.

«Le Carceri» forteller, bedre og ektere enn den store minnekirke i Assisi, om den ånd som skapte Fransiskanerordenen og fornyet Kirken i en forfallstid. Hvordan er denne ånd bevart? Hvordan møter den hellige Frans oss i sine etterfølgere, hvordan lever og virker en «moderne» fransiskaner, en bror Augustin?

Han bor ikke i grotter, men klostercellen er enkel. En seng, et bord, en stol. Hver morgen går han ut og tigger hva han trenger til å leve, han og brødrene og de fattige, som bespises i klosteret. De fattige går alltid foran. Brødrene spiser hva som blir igjen. Under tiden noe, under tiden intet. De vet hva det vil si å sulte.

Han eier intet. Om noen stjeler maten, har han ikke rett til å anmelde det. Han eier intet, uten den fred og glede som vi leser i hans ansikt, og som er hans ord-løse, men inntrengende forkynnelse.

Allikevel har han råd til alt. Ni av ti sosiale insti-tusjoner i Assisi er fransiskanernes.

Den dypeste grunn.

Hva er det som motiverer hans liv? Hva er det som får ham til å velge kyskheden, lydigheten og fattigdom-

BLIKK på TIDEN

■ I visse aviser blir en persons lovovertrædelser og forgåelser automatisk referert til hans *stand* (NB! hvis han tilhører visse av bladet illesette stender!): Det er «profesjonen» — hans sakesløse kolleger — som samtidig skal ha en smekk offentlig. Hvis en pressemann eller lektor blir grepet i for eksempel fyllekjøring eller skandaløs opptreden på en restaurant, blir han behandlet som en *person* på gale veier, enda han representerer en profesjon som burde være særlig forbundet med ansvarsfølelse. Og det er riktig. Men en offiser i samme situasjon kan være trygg for at ihvertfall én middagsavis sørger for å få hans profesjon og rang så ettertrykkelig med i overskriften at det er hele Forsvaret som blir trukket behendig inn under indignasjonen.

Hvis en gårdbruker eller skattefogd er en smålig kverulant, er det ikke verd mange linjene. Mens den minste uoverensstemmelse mellom en prest og hans omgivelser, godt krydret med bygdesladder, er ikke bare «gefundenes Fressen». Det gir også groteske dimensjoner, som for å antyde, at når det kommer til stykket er den norske lutherske pretestand slett ikke — som vi trodde — redusert til en av de mindre godt behandlede funksjonærgrupper i statsmaskineriet, på defensiven både i verneråd og skolestyrer og endog i sine egne prestegårder, men et maktglad og reaksjonært embetsmannspatriarkat.

Nå kan jo livet og den sunne sans i rikelig monn korrigere denne både uhederlige og uintelligente form for «radikal» journalistikk. Men dens *motiver* — de dypere liggende — er det ikke uten interesse å få belyst. Noe uventet er det en ellers temmelig «radikal» kommentator fra den andre siden

men — de tre dyder som Giottos mesterhånd har levendegjort i kirken San Francesco — for «fremtiden», karrieren og rikdommen?

— Det er den lidende kjærlighets mysterium, sier bror Augustin. Hvorfor skulle Gud lide? Han kunne med et sim-sala-bim løst alle gåter. Han gjorde ikke det. Det strakk ikke til for Ham. Det rekker ikke for oss heller.

Mennesket er skapt til å leve etter Guds vilje, å oppfylle hans lov. Men når Gud kaller, gjør viljen motstand. Derfor må den tuktes, derfor må den trenes, forat Kristus skal seire, i hver tanke jeg tenker, i hver handling jeg gjør.

I dette ligger lidelsen og offeret. Lidelsen har ingen verdi i seg selv. Klosteret er intet miljø for syke selvplagere. Min egen sjels frelse er heller ikke alene motivet. Det som skjer — om Kristus får seire — er i slekt med det som skjedde på Golgata. Jeg får være Kristi medarbeider. Kristus hviler aldri. Han har bare så få til å hjelpe seg.

— Mennesket utenfor klosterlivet?

— Enhver må følge det kall han får og realisere Guds vilje i det. Mitt liv er ikke mitt, det hører Kristus til. Her er det nådens liv han har kalt meg til. Alt er nåde.

Sven B. Riis.

av Kjølén (hvor visse kretsers heseblesende heksejakt på prestekraver overgår vår hjemlige) som gjør en brå helomvending mot sine egne tropper og henger skadefro ut ondsvinn i et anfall av prisverdig oppriktighet. Vi sikter til en artikkel av redaktør Rune Moberg («Att bränna fingrarna») i det ille sensasjonspregede, men kvitt redigerte svenske billedbladet «SE» (34) nylig. Presten, skriver han, har den samme belastede menneskelige natur som oss andre, — han er bare et menneske som har viet sine krefter til for seg selv, og for dem som søker ham, å korrigere den i forholdet til et høyt ideal. Det er å stille seg i skuddlinjen. Og han blir minsantent beskutt med påtagelig iver. Hvorfor?

«Om en skomakare sular skor med papp, skriker ni också då: Där ser man hurudana skomakarna är? Får inte pappskomakaren högst personligen stå för sin missgärning?»

Vet ni varför ni är så angelägna om att göra den enstaka missdädarprästen till prototyp för hela skaran av präster? Jo, därför att ni är rädd för prästerna. Ni har en svårkuvlig benägenhet att oskadliggjöra dem. Varför? Därför att de vill åt er. De kräver någonting av er. När de är som bäst, då är de farliga. Farliga för er egen sinnesfrid. Därför blir ni i själva verket rätt belåten när en av dem gör sig ofarlig för all framtid genom att bränna småbarnens fingrar. Det är — innerst inne — inte honom ni vill åt. Det är de andra. De farliga. De som fortfarande bär bart, brinnande ljus och inte siktar på era fingrar utan på ert samvete. Det är därför ni skriker och skriver innsändare.»

■ På Gran på Hadeland har der nylig vært holdt et vellykket forfattermøte i kristen regi, hvor blant annet Sven Stolpe kastet noe av en brannfakkell med sin temperamentsfulle karakteristikk av samtidens nordiske litteratur. («Morgenbladet», 29. august.) Men Stolpe hadde og positive ønskemål:

«Som kriterium på det menneskelige stilte Stolpe opp evnen til *medfølelse*. Det som utmerker dikteren er en psykologisk fantasi, en evne til identifisering med andre. Enhver dikter står og faller på denne norm. Hos den sanne dikter er denne evne utviklet til natur. Han kan ikke se andre lide uten selv å lide. Stolpe siterte fra Jacques Maritain: «Egentlig er det bare den kristne eller rettere: *mystikeren* som kunne skrive en virkelig roman. Ingen annen vet hele sannheten om hva som finnes i en menneskesjel.»

Dette er avgjørende, sa Stolpe. Selv den menneskelig sett mest tiltalende, den intellektuelt sett mest raffinerte og erfarne naturalist savner erfaringer om det vesentlige. Disse erfaringer er Kristi guddommelige kraft, Guds nåde, det åndelige liv i alle dets stadier, lidelsens hensikt og mysterium, opplevelsen av det onde på en ny måte, bønnens makt (særlig for den bedende) og meget annet Det modne menneske står langt over det undermenneskelige. Men langt over det modne menneske står helgenen, geniet, profeten, den inspirerte. På et visst øyeblikk, som den høyere religiøse analyse bevisst kan beskrive (for mystikken er en eksakt vitenskap) begynner menneskets høyeste erfaringer, dets åndelige liv. Nu først avtegner seg tydelig menneskets virkelige kall som er av åndelig art. Bak seg har da mennesket idel speidergutterfaringer, umodne små orienteringsforsøk og sin vanskelige. Nu begynner sjelens store eventyr.»

I sin kommentar til forfattermøtet klager ellers Ragnar Kvam («Verdens Gang» 30. august) over at det høyst interessante programmet og de givende debattene dog var for ensidig preget av «englesang» (et begrep som vi — hånden på hjertet! — vanskelig forbinder med en Sven Stolpe!) Det var ikke arrangørenes feil — innbydelsene var også plasert på det radikale hold som man gjerne ville ha i tale. Men hovedanklagede uteble fra prosessen — en meget malplisert form for flegma, hevder Ragnar Kvam. Så fikk man da konstatert at man heller ikke på den ytterste venstrefløy i norsk åndsliv savner et «bedehus» å gjemme seg på

■ «Nu skal borgerskapet til å feire Olav Digre igjen», skrev den marxistiske historikeren Edvard Bull i sin tid da det ble slått til lyd for feiringen av Olsok-dagen. Fullt så negativt ble ikke skikken dømt fra annet hold, men også i år har der

vært klåget fra Trondheim at Olsok-feiringen ikke synes å slå igjennom. Treggheten skyldes ikke bare den alt-bestemmende lavkirkelighetens uvilje mot slike «romerske tendenser» (Olav Haraldsson svarte i sin pavetro katolisisme neppe til definisjonene i Staffeldtsgate), men også en viss indifferens i det jevnere kirkefolk. Det sistnevnte har et sikkert instinkt og savner en klar og konsekvent tankegang bak alle de festtaler hvor Olsoks egentlige realitet pakkes inn i nasjonal patos. At den lutherske kirke skal gi seg til å feire innføringen i Norge av den tro som den selv jaget på dør med våpenmakt fem hundre år senere er da også noe av et paradoks. Det er en inkonsekvens som alene kan trives i en teologi hvor man er istand til å overse at en kirkes identitet ligger i gyldigheten av dens sakramenter, sannheten i dens dogmer, kort sagt: i *kontinuiteten* i dens tradisjon og kultus.

I en artikkel i «Aftenposten» (28. august) skriver Martin Hegdal blant annet, under titelen «Er Olsok-feiringen avlegs?»:

«Mens vår utenlandske gjest (festtalen Jørgen Bukdahl) med veldig kraft og begeistring holdt olsoktalen for noen hundre i Nidarosdømen, var tusener samlet utenfor på industrimessen på den andre siden av Bispegaten. I stedet for å samles i vår vidunderlige nasjonalhelligdom, i århundrer våre fedres drøm og lengsel, under de «høye hvelv der stenene taler og blomstrer (som Bukdahl sa) . . . ligger det nærmere for vår tids nordmenn å samles på messe for å vise hverandre hvor flinke vi er. Dagen etter sto det i et Trondheimsblad på første side under overskriften: «Industrimessen hadde i (Olsok-) helgen besøk av 14 000»: «Industrimessen tegner til å bli et populært forlystelsessted . . . Det danses flittig på Industrimessen om kvelden. Lørdag regnet det, men gulvet var fullt likevel.»

«Det folk som har tapt sin myte og sin visjon er på vei til de dødes rike,» uttalte grundtvigianeren Bukdahl blant annet i sin festtale under dømens hvelv for de få hundre. Vi tror dét er et ord som er særdeles tankevekkende nettopp i Nidarosdømen. Dette byggverk som erkebiskop Eystein og hans etterfølgere ikke hadde bestemt hverken til et nasjonalmonument eller til et prekenlokale for «Ordet», men til et smykkeskrin omkring Kristi og hans martyrs nærvær, til et tempel for den katolske sakramentskultus, fjerner seg mer og mer fra sin idé og sin funksjon jo mer det arkitektoniske nærmer seg sin fullførelse. Har man opplevet Kölnerdømen på en «Katholiken-tag», Notre Dame de Paris en påskemorgen eller Chartres en pinsemorgen da titusen studenter fra Paris oppsøker den til fots, da vet man hvordan en katedral arter seg når den lever, fordi tusener fyller dens skip og nye tusener samler seg foran fasaden av trang til det som den faktisk ble bygget for. Arkitektur er uttrykk for en idé og en funksjon som ikke lar seg vilkårlig forandre uten at man gir bygget et ulivssår. Så glad enn den gode trondheimer er i sin døm, tror vi det kan ha mer enn én grunn at han øyensynlig er mer tilbøyelig til å gå på messe enn til messe . . .

■ Man gnir seg unektelig vantro i øynene når ens morgenavis en ganske alminnelig norsk hverdag i september kan fortelle om en *autodafé* — i Fredrikstad! Etter en tre timers saklig og alvorlig debatt hvor alle synspunkter fikk slippe til, vedtok gymnasiesamfunnet «Fram» med overveldende flertall å skride til den symbolske brenning av en serie lærebøker, en dom som ble utført på stedet under iakttagelse av den mest perfekte ro og sindighet. I debatten deltok ellers — øyensynlig uten noe gunstig resultat! — to av forfatterne til de bøker som ble dømt til bålet. Begrunnelsen for denne usedvanlige ritus var først og fremst av sproglig art. Men både «Morgen-

D. Reginald:

Din verneengel

Verneenglenes minnedag: 2. oktober.

En usynlig verden omgir oss. Den består av gode, og dessverre også onde ånder. Dette er ingen from mening eller legende, men en helt virkelig kjensgjerning. Engler og demoner følger oss i livet, helt fra første til siste stund. Det utspilles et drama mellom engler og djevler, ja det foregår en englekamp om hver eneste menneskesjæl.

For mange voksne er «verneengelen» bare en rørende erindring om fromme barneår, eller om gode og hjelpsomme mennesker. Den stadig tiltagende forflatning av englefremstillingen i bildende kunst har utvilsomt bidratt til å fjerne moderne mennesker fra engletroen. Men de virkelige engler er ingen rosa småbarn med korte vinger og tykke klubbhender. De er derimot mektige sendebud fra Gud, forkynnere av hans herlighet. Når de viser seg, skaper de gjerne forskrekkelse, men så lyder deres formaning: «Vær ikke redd! Frykt oss ikke, for vi er jo gode engler som er sendt for å stå til tjeneste for dere mennesker.»

Det er en ubegripelig og vakker sannhet at hvert menneske alt fra første stund har en sterk og beskyttende god ånd ved sin side. Gud selv sier: «Se, jeg sender min engel for at han kan gå foran deg, beskytte deg på veien og føre deg til det sted jeg har beredt deg.» I den kirkelige aftenbønn hører vi de vidunderlige ord om at engler vokter oss og bærer oss på hendene så vi ikke skal støte vår fot på noen sten. Har vi ikke alt utallige ganger erfart vår skytsengels hjelp? Hvor ofte har ikke Gud bredt sine vinger over oss når vi har vært stedt i nød, hvor mange farer har vi ikke unngått som vi ikke ante noe om! Mange ganger «slapp vi fra det», ikke på grunn av tilfellet eller en upersonlig skjebne, men takket være Guds omsorg som betjente seg av vår verneengel.

Festen for verneenglene den 2. oktober får oss til å huske at en høyere ånd er gitt oss og står ved vår side som hjelper, fører og forbeder. Dette må fylle oss med takknemlighet og glede.

bladet» og «Morgenposten» (3. september) kan fortelle at der var mer i saken:

«Innledningsvis på møtet redegjorde Roar Gundersen for «Fram»s aksjon og leverte et friskt angrep på statsskolen, der læreren var redusert til en kunnskapsformidler, bundet på hender og føtter av «retteleinger og skriv». Han hevdet at materialismen gjennomsyret skolen og rustet elevene til kamp for suksess, brød og penger. Hensiktsmessigheten er den store gud, sa taleren, som hevdet at religion bare er et fag på timeplanen, klemt inn mellom biologi og regning.» («Mrgp.»)

Det er vanlig å trekke på smilebåndet av gymnasiesamfunnenes resolusjoner: Var det ikke i Stavanger at gymnasiesamfunnet etter lang og hissig debatt engang «vedtok» med overveldende majoritet sannheten i Ibsens ord om at «minoriteten har alltid rett»? Men denne stemmen fra Fredrikstad klinger svært så autentisk. Hvis vi var lektor Bjarne Hareide med ansvaret for det høyst fortjenstfulle forsøk hans «Institutt for Kristen Oppseding» gjør på å gjenreise religionsundervisningen i dens syntetiske funksjon i skolen, ville vi legge Fredrikstad-autodaféen i dokumentmappen som et høyst talende og interessant symptom. Den forteller nemlig at de beste blant de unge selv begynner å forlange den karakterdannelse og det helhetssyn på menneskelivet som nettopp skolen — paradoksalt nok — ofte nekter dem.

Fr. Candidus.

Kunstnere, fyster og helgener

Reisebrev fra Mantova

Norges konge besøker Mantova.

I året 1474 fikk fyrsteparet Ludovico III Gonzaga og Barbara av Brandenburg høye gjester: fyrstinnens svoger, kong Christian I av Danmark og Norge og hennes søster dronning Dorothea. Selv om København på denne tiden hadde flere innbyggere og større handelstrafikk enn Mantova, må besøket ved dette rike renessansehoff ha vært litt av en opplevelse for det nordiske kongepar. Hertugdømmet Mantova var på denne tid et kultursentrum som kunne måle seg med Firenze og Rom. Vi får ennå i dag en anelse om kunstdyrkelsen og praktutførelsen her, når vi besøker det veldige Palazzo Ducale som etter Vatikanet er det største renessansepalass i Italia. Kunstnere som Leonardo da Vinci og Mantegna arbeidet her. En finner tepper som er vevet etter Rafaels berømte kartonger ennå på dennes levetid. Datidens beste musikere fra den nederlandske og franske skole sto i hertugenes tjeneste. Her, i Virgils fødeby, satte Guido Gonzaga dikterkronen på Petrarcas hode. Hit kalte pave Pius II, den tidligere mesén for renessansekunstnere kardinal Piccolomini, de europeiske fyrster til en kongress for å organisere et nytt felttog mot tyrkerne.

Slekten Gonzaga.

Vi innfører oss ved ett-tiden for å besøke Palazzo Ducale, men det viser seg at palasset — stikk imot de opplysninger som en lokal turistbrosjyre hadde gitt oss — skal stenges fra 13—15. Men da vi forklarer årsaken til misforståelsen og fra hvor langt vi er kommet, viser man oss stor elskverdighet, og vi får ikke bare adgang, men også en privat omvisning ved en representant for den stedlige reiselivsforening. Og så begynner vår vandring gjennom palasset som egentlig er et helt kompleks av bygninger og fløyer, med en gammel borg, en kirke, gårdsplasser og haver. I fire århundrer har Gonzagaene utbygget og utsmykket det hele.

På en av Mantegnas berømte perspektiviske freskoer ser vi den ovennevnte Ludovico III mens han rider sin sønn Francesco i møte, som kommer hjem fra Rom etter at han er blitt utnevnt til biskop av Mantova og kardinal. Senere finner vi ennå 4 kardinaler og 5 biskoper i Gonzaga-familien. Desto mer påfallende er det at arveprinsen av Castiglione, Luigi Gonzaga, i 1585, etter flere års pasjetjeneste i Madrid hos kong Filip II, beslutter å tre inn i den nyopprettede jesuitterorden. Han oppnår sin fars tillatelse først når to onkler, Scipio Gonzaga, biskop av Jerusalem, og Hannibal Gonzaga, generalforstander for franciskanerordenen, understøtter hans plan. Han dør kort deretter som 23-åring, — før han hadde fått prestevigselen — mens han pleiet pestsyke under en epidemi i Rom, og æres nå som den hellige Aloysius Gonzaga.

Markien Ludovico Gonzaga til møtes med sin sønn kardinal Francisco Gonzaga i Bologna. — Etter en av Mantegnas berømte fresker i Sala degli Sposi i Castel S. Giorgio i Mantova.

Nyere tider.

Det er over 200 år siden slekten Gonzaga døde ut. Etter nokså store internasjonale forviklinger mellom keiseren av Østerrike, kongene av Frankrike og Spania og republikken Venezia («den mantovanske arvefølgekrig 1628—1631») kom byen under Østerrike, som befestet dette strategiske område i Nord-Italia og gjorde festningskvadrater Mantova—Verona—Peschiera—Legnano til bolverk for sin makt i Italia. I krigen mot Napoleon ble den tyrolske frihetskjemper Andreas Hofer skutt i Mantova. I 1866 ble det gamle hertugdømme innlemmet i det nye kongerike Italia, og siden er Mantova blitt en mindre, litt avsidesliggende provinsby, som i sine herlige kirker og palasser bevarer minnene om forgangne glanstider.

Mens vi sitter på piazzaen og spiser vår spaghetti, ser vi tvers over Gonzaga-palasset, på den andre side av domkirken, et mindre palass hvis inngang er prydet med et våpenmerke. Det er bispeboligen, og vi kommer til å

KATOLSK FORUM (Dominikanernes Foredragsaftener) går med dette program inn i sin 6. sesong, og kan ved årets utgang derved se tilbake på ca. et halvt hundrede aftener siden sin start i 1954. Som tidligere

er KATOLSK FORUM — uten gebyr eller innmeldelsesplikt — åpent for alle som søker forståelse av åndsstrømningene i tiden og deres forhold til katolsk tro, kultur og tenkning.

Tirsdag 25. september kl. 20:

KIRKEN I PERSPEKTIV: SINAI — ZION — ROM, ved forfatteren pastor *Peter Schindler*.

Kirkens vesen står i sentrum av vår tids religiøse problemstilling og debatt, også innen norsk kristendom. Pastor Schindler vet å gjøre sitt emne levende og anskuelig, og viser oss fellesskapets rolle i Gudstroen.

Tirsdag 2. oktober kl. 20:

INGEMAR HEDENIUS OG KRISTENDOMMEN ved pater *Hallvard Rieber-Mohn*.

Uppsala-professoren Ingemar Hedenius gav for noen år siden med sin bok «Tro och vetande» den gamle diskusjon om «kristendommen og fornuften» en ny aktualitet i Norden. I Det Norske Studentersamfund taler han i høst om «Katholicismen och de intellektuella».

Tirsdag 9. oktober kl. 20:

KVINNELIGE PRESTER? ved pater *Finn Thorn*.

Spørsmålet om kvinnelige prester er ikke bare et internt anliggende for den norske statskirke. Det berører i vesentlig grad problemet: «Hva er en prest egentlig, ifølge den felleskristelige overlevering?»

Tirsdag 16. oktober kl. 20:

MØTE MED JEANNE D'ARC, ved forfatteren dr. *Sven Stolpe*.

«Vi trenger sannelig helgnes visdom», lyder den aller siste setning i Sigrid Undsets omfattende forfatter-skap. Sven Stolpe viser oss gjennom gjeterpiken fra Orleans det overbevisningens mirakel som Kirken kaller helligbet.

Tirsdag 23. oktober kl. 20:

DET NYE KIRKEBYGG (Film med kåseri).

Den nyeste franske kirkearkitektur og kirkekunst forbauser verden: Noen er henrykt, andre forarget. Denne fargefilmen, som kommenteres av pater Hallvard Rieber-Mohn, viser interessante glimt av verdensberømte kunstneres innsats i noen av de mest omtalte kirkebyggene: Assy, Audincourt, Vence, Ronchamps.

Tirsdag 30. oktober kl. 20:

KIRKEKONSERT, under ledelse av St. Dominikus Kirkes organist pater *Tboralf Norheim*.

Programmet for konserten og de medvirkende vil bli gjort kjent senere ved særskilt program.

Tirsdag 6. november kl. 20:

KATOLISISMEN OG DET NORDISKE DEMOKRATI, ved dosent dr. philos. *Daniel Haakonsen*.

Er katolisismen ifølge sitt vesen en «reaksjoner» makt? Lar den seg i tilfelle forene med våre nordiske begreper om folkestyre, frihet, velferdsstat og toleranse?

Tirsdag 13. november kl. 20:

HUMANISMEN OG VI, ved pater *Hallvard Rieber-Mohn*.

«Human-etikk» er blitt noe av et mote-begrep i dagens norske kulturdebatt. Holder den ikke-kristelige humanismen mål som livsgrunnlag for tankens og livets domstol?

Tirsdag 20. november kl. 20:

FOSTERDRAPET I SØKELYSET, ved overlege *Karl Søndergaard*.

Abortus provocatus er — ved dens plass i lovgivningen og den sosiale praksis i de nordiske land — et stadig brennaktuelt emne. Debatten har nylig gått høyt i Danmark — også her hjemme melder den seg med fornyet styrke. Her er en dansk leges kvalifiserte innlegg.

TROR DE

at KATOLSK FORUM's aftener gjør en nyttig gjerning og imøtekommer et behov? Da kan De hjelpe til på mer enn én måte. Ikke bare ved etter evne å støtte opp om dets underskuddsbudsjett, men ved å gjøre KF kjent i Deres miljø, og ved å sende Deres kritikk, råd og forslag, adressert til:
Prioren for Dominikanerne, Neuberggt. 15, Oslo NV.

R.I.P.

Reinout Johnson, Nøtterøy, døde den 19. august, nær 25 år gammel, i Toulouse i Frankrike, etter et angrep av poliomyelitt. Den lovende unge mann, student, var sammen med noen norske venner da katastrofen inntraff. Etter en dramatisk nattlig biltur over Pyreneene, sørget de for at den syke ble bragt til nærmeste sykehus med jernlunge parat, dernest at en katolsk prest og den nærmeste familie ble underrettet. Pr. fly nådde fru Johnson og den sykes eneste bror frem til sykeleiet, der presten allerede hadde vært til stor hjelp og trøst.

Med Reinout Johnson er en ungdom med sjeldne gaver gått bort. Den eneste kjærlighetsgjerning vi kan yte ham igjen, er bønner for hans sjels evige hvile.

A. O. Sund.

huske på at den hellige Pius X var biskop i Mantova fra året 1884, til han i 1895 ble biskop av Venezia og kardinal. Det fortelles at enhver Mantovaner, gamle og unge, fattige og rike, prester og legfolk, til enhver tid kunne komme og bli tatt imot hos biskop Josef Sarto, den senere hellige pave. Man viste oss i katedralen den skriftestol hvor han har tilbragt så mange timer som sjelesørger. Det er ikke mer enn en menneskealder siden denne helgen bodde og virket her ved denne piazza! Denne tanke slår oss enda mer fordi denne helgen ikke var en sønn av den berømte Gonzagaætten, men sønnen til et postbud i en liten norditaliensk landsby!

Gerard Vranken

Pastor Leo H. Trawicki død

Som kort meddelt i forrige nummer av vårt blad omkom pastor Leo Trawicki, tidligere kapellan ved St. Olavs kirke i Oslo, ved en kano-ulykke i Canada mandag 20. august — nøyaktig på årsdagen etter at han forlot Norge for å ta opp sitt nye virkefelt blant landsmenn der borte.

Den tragiske ulykken skjedde under et besøk i en katolsk guttespeiderleir, ledet av polske prestter fra bispedømmet Ed-

monton og beliggende ved en innsjø ved foten av Rocky Mountains, en fjellgruppe i det nordre Alberta, 200 miles fra Calgary. Om aftenen 20. aug. dro han alene ut i en kano av en type som brukes av de innfødte indianere og vanskelig manøverbar for en uinnvidd. Leirens folk var nemlig blitt engstelig for en gruppe som tidligere på dagen var dratt til den annen side av innsjøen, og pastor Trawicki, som, iført sjøstøvler, forgjeves hadde søkt etter dem langs stranden, besluttet seg til å sette ut i kanoen. Han var ikke kommet langt før han fikk tilrop om å snu, da man anså det for nytteløst og hasardiøst å fortsette en leting i belgmørket med en så upålitelig farkost — for øvrig det eneste som var for hånden. Han svarte at han ville vende tilbake, og det var åpenbart ved vendingen at kanoen veltet. Sjøstøvlene fyltes med vann, og han ble hindret i å svømme. Man hørte ham rope, men da hjelpen omsider kom frem, var han forsvunnet i dypet. Han ble gjenfunnet etter fem dagers sokning, og 28. august ble han gravlagt på prestenes gravsted på den katolske kirkegård i Calgary.

Pastor Leo Hieronymus Trawicki, født i 1923 i Starograd i Polen, hadde hatt en sjelden tung vei frem til sitt livs mål. Fra seminaret i Katowic ble han av den tyske Wehrmacht bragt til tvangsarbeid i Tyskland og derfra i 1943 til Norge. Etter frigjøringen her tok han opp sine studier igjen, og i 1947 sendte biskop Mangers ham til England, der han ved kardinal Griffins velvilje ble opp tatt ved St. Edmunds College i erkebispedømmet Westminster. Han ble ordinert til prest 13. mai 1953 av kardinal Griffin, og 4. oktober samme år holdt han sin første høytidelige messe i St. Olavs kirke i Oslo, der han virket som kapellan til for ett år siden. Her i Norge gikk han sterkt opp i arbeidet for sine landsmenn, de polske flyktninger, men vant også mange venner blant den her værende engelsktalende koloni og blant vår egen ungdom, som han bl. a. delte mange sportsgleder med.

Hans ønske om helt å vie seg sine landsmenn i landflyktighet ble imidlertid så sterkt, at han etter to års virke, med Hans Høyærverdighet biskopens samtykke, emigrerte til Canada. Ifølge biskopen av Calgarys beretning rakk pastor Trawicki på den korte tiden å utføre et beundringsverdig arbeide på sin nye post; han hadde fått organisert sine anbetrodde og var i ferd med å reise en egen kirke for dem. «Guds veier er uransakelige», sier biskopen i sitt brev. «Pastor Trawicki syntes lykkelig her og utsett til å utrette meget godt under vanskelige forhold. Han hvile i fred.»

UTLANDET:

VATIKANET

Stadig flere misjonsområder.

Under pave Pius XII's pontifikat har antallet nye misjonsområder vokset betraktelig. I juni 1939 var det 532 jurisdiksjonsområder som var underlagt *Kongregasjonen for troens utbredelse*; i dag er det 683. De fordeler seg på: Asia 283, Afrika 215, Amerika 80, Osenia 86 og Europa 19. 166 misjonsområder befinner seg innenfor den sovjetrussiske innflytelsessfære, derav 142 i China, 10 i Vietnam, 3 i Korea og 11 i Europa.

«L'Osservatore Romano» om sikkerheten i grubene.

Vatikanets avis har foreslått å sammenkalle til en internasjonal konferanse om sikkerheten i kullgrubene, og skriver videre: Vi er for at Staten griper inn og sørger for arbeidernes sikkerhet i grubene, så slike katastrofer som den i Marcinelle kan unngås.

Det bør opprettes en omfattende internasjonal «grubecode» som kan bli en virkningsfull hjelp for de forskjellige land. Og sikkerhetsforanstaltningene må påskyndes, for arbeidet går jo videre i grubene, og det er arbeidernes liv som står på spill!

L'Osservatore Romano fremhever med tilfredshet den overenskomst som er kommet i stand mellom belgiske og italienske sosiologer; og understreker at regjeringen i Roma og Bruxelles har innsett nødvendigheten av å ta virkningsfulle forholdsregler. Alle de politiske partier har stått sammen i denne sak.

Vatikanets organ skriver til slutt: Det parti som utgjøres av hele menneskeheten bør ikke kjenne til skillelinjer i den siviliserte verden. Kristus selv gir liv til den sosiale lære som utledes fra Evangeliets barmhjertighet og rettferd.

BELGIA

Religionspedagogisk kongress.

Som meddelt i denne spalten i juli i år, skulle det holdes en kongress i Antwerpen i august, arrangert av det internasjonale sentrum for religionspedagogikk, «Lumen Vitae», som også har en filial i Oslo.

Over 300 personer deltok i kongressen, og 33 forskjellige land var representert. Tysk, engelsk og fransk var de offisielle sprog, og til diskusjonene ble deltagerne inndelt i forskjellige sproggrupper. Den engelsktalende gruppe var den største.

Alfred Nobel og dynamitten EN BERIKTIGELSE

Herr redaktør.

I St. Olav for 23. august i år står offentliggjort en artikkel av Dr. philol. Braun: — «Den kristne oppriktighet og den katolske litteratur». I denne artikkelen forekommer følgende passus: «Det var kanskje ingen tilfeldighet at svensken Nobel oppdaget dynamitten i 1906, det mest virksomme sprengstoff verden hadde kjent inntil da.» Jeg tillater meg i denne forbindelse å gjøre oppmerksom på at Alfred Nobel ikke oppdaget, men oppfant dynamitten. Dette skjedde ikke i 1906, men i 1867. (Alfred Nobel døde i 1896.)

August Scou.

Direktør for Det Norske Nobelinstitut.

*

Vi beklager på dr. Brauns og egne vegne den dobbelte inkurie .
Red.

Grubeulykken i Marcinelle har appellert til hjertene.

I mange land har det vært en spontan reaksjon på den forferdelige ulykken. I Frankrike f. eks. har en katolsk hjelpeaksjon invitert 100 barn fra de rammede familier til å bo hos franske familier i hele september måned. Vatikanet har i første omgang stilt 250 000 belgiske francs (ca. 36 000 kr.) til disposisjon for familiene. Grubearbeidere i Tyskland har gått sammen om å våke og be en hel natt. I samme øyeblikk som ulykken ble bekjentgjort i Belgia, bega flere prester seg på vei til ulykkesstedet, hvoriblant Vatikanets sendemann, monsignore Forni, kardinal Van Roey, erkebiskopen av Malines og grunnleggeren av den katolske arbeider-ungdomsbevegelse i Belgia, mgr. Cardijn.

CHINA

Katolsk «patriotisk konferanse»?

Ifølge Peking-radioen mottok Chou En-Lai 38 delegerte katolikker den 26. juli. De skulle delta i et forberedende møte i anledning av «De kinesiske katolikkers patriotiske konferanse». Nyhetsbyrået «Nye China» har likeledes bekreftet at de delegerte søndagen i forveien hadde vært samlet i katedralen i Peking for å be for verdensfreden. I radioutsendingen er bare 4 av disse delegerte navngitt.

Det er annen gang i år at Peking «sammenkaller katolikker for å studere spørsmål i forbindelse med den patriotiske kirke». Den første sammenkomst fant sted i slutten av januar med 10 delegerte, hvoriblant enkelte regnes for å være Kirkens verste fiender helt fra begynnelsen av forfølgelsene.

Hva er det da regjeringen i Peking vil?

Det er tidligere gjort forsøk på å danne en uavhengig kirke som skulle bestå av tre selvstyrte instanser. Dette ble totalt mislykket på grunn av katolikkernes motstand. Regjeringen innså straks at videre forsøk i den retning ikke var umaken verd. Med karakteristisk smidighet fortsatte den kampen under andre former. Katolikkene skulle samles i en omfattende «patriotisk sammenslutning». Alt i 1954 var det blitt satt i gang en bevegelse med formål «å elske fedrelandet og avskaffe imperialismen», ja endog «å elske fedrelandet og Kirken». Bevegelsen var tilsynelatende helt uskyldig: Kirken pålegger jo alle sine å elske fedrelandet, hvordan skulle så de troende kunne la være å slutte seg til en slik bevegelse?

Men de kinesiske katolikker ble mistenksomme fordi det bare var dem det ble appellert til. Hvorfor skulle bare det forholdsvis lille antall døpte i China være spesielt forpliktet til fedrelandskjærlighet og kamp mot imperialismen? Hva annet skulde man under patriotismens kåpe enn den bedrageriske hensikt å trelbinde Kirken? De kinesiske katolikker foretrakk å bli betegnet med det infame navn ikke-patrioter heller enn å skrive seg inn som medlemmer av en forening som forekom dem høyst mistenkelig.

En bølge av terror brøt da løs i september 1955 og ble fulgt av de velkjente massearrestasjoner.

For tiden må «Den patriotiske forening» ha ganske effektive midler, i alle fall på papiret, siden Peking kan drømme om å få istand en virkelig organisasjon. Det er i den hensikt de delegerte er innkalt til forberedende møte.

Nyhetsbyrået Fides skriver i denne anledning: «Vi kan bare beklage at 38 delegerte har tatt i mot innbydelsen til denne sammenkomst. Hvem og hva de så enn er, kan vi erklære at disse personer ikke har noen myndighet til å representere Kirken hos regjeringen i Peking, at de ikke har fått noe oppdrag fra de lovlige autoriteter, og at de frivillig eller tvungent deltar i en skadelig og ond manøver som har som sitt mål å oppløse og trelbinde Den katolske kirke.»

DANMARK

Ny dansk jesuitt.

Pater *Hans Martensen*, S.J. ble den 15. august presteviet av biskop Suhr i Jesu Hjerte-kirken i København.

Pater Martensen er københavner, og gikk inn i Jesu Selskap etter studenteksamen i 1945. Studieårene har han tilbragt i England og Tyskland.

DE FORENTE STATER

Over en million medlemmer av ordenssamfundene i verden.

I følge de nyeste amerikanske statistikker teller de katolske ordenssamfund hele verden over for tiden over en million

medlemmer. De mannlige ordener har 180 443 og de kvinnelige 886 259 medlemmer.

EGYPT

Landet hvor 7 riter er i bruk.

Blant en totalbefolkning i Egypt på omkring 22 millioner er det 3 millioner kristne, og av disse er ca. 2½ millioner koptere. Resten består av ca. 100 000 greske ortodokse, 200 000 protestanter og 200 000 katolikker. Katolikkene representerer ikke mindre enn 7 forskjellige riter; ikke i noe annet land i verden finner man alle disse samlet. Det er den kaldeiske, syriske, armenske, maronittiske og den ritus som brukes av melkitterne. Endelig er det ca. 60 000 katolikker som har den latinske ritus, og ca. 100 000 — den største gruppen — som kalles Unikoftere.

Siden revolusjonen som avskaffet kongedømmet i Egypt, har katolikkene mistet de stillinger de vanligvis hadde i det offentlige liv. De koptisk-kristne har beholdt sin innflytelse i litt høyere grad. De katolske skoler har imidlertid god søkning, og legger større vekt enn andre på studiet av arabisk kultur. Mange unge studerer nå ved de katolske fakulteter i Alexandria og Kairo i stedet for som før, alltid å reise til andre land.

ENGLAND

Kardinal Newman's innflytelse?

Siden kardinal Newman's død i 1890 har 2 000 anglikanske geistlige gått over til Den katolske kirke, ifølge Douglas Hyde, redaktør av «Catholic Herald» i London. Antallet konversjoner stiger for hvert år.

FRANKRIKE

Ulykker under fjellklatring.

Det franske hierarki har hatt sitt regulære møte i Paris. Blant annet ble biskop Cesbron i Annecy, — det bispedømmet hvor Frankrikes høyeste fjell befinner seg — utnevnt til å lage en rapport om fjellklatring og forsiktighetsregler i forbindelse med denne sport. Rapporten skal utarbeides ved hjelp av erfarne alpeprester og profesjonelle fjellførere, og skal omfatte værforhold, høydeangivelser, klær, mat og spesielle forsiktighetsregler.

ITALIA

Kongress studerer humanismen og Renessansen.

En internasjonal studiekongress er blitt holdt i Col de la Mendola. Den var organisert av de katolske universiteter i Milano, Fribourg (Sveits) og Löwen (Belgia), og temaet for studiene var humanismen og Renessansen. Det var foredrag om humanisme og historisk vitenskap, og om hvordan studiet av humanismen ble drevet i Belgia.

Romas fontener er ikke badebassenger.

Roma har i det siste vært en meget varm by, og det har medført at amerikanske, engelske, franske, tyske og enda flere lands turister har tatt av seg sko og strømper og tatt fotbad i byens berømte fontener. Romerske aviser skriver at noen endog har dypet hodet under vannet.

Pressen har protestert og bedt om at politiet må gå til aksjon overfor en slik mangel på respekt for de vakre fontener. «De mennesker som nå på denne måte tar offentlige fotbad, synes å glemme at de er i en av verdens vakreste og mest siviliserte byer. Deres oppførsel sårer og sjokkerer oss.»

Likeså har romerske kvinner bedt politiet gripe inn overfor kvinner som ikke holder seg innenfor rimelighetens grenser når det gjelder sommerlig påklædning.

Den hellige kommunion på synkende skip.

Da det italienske skipet «Andrea Doria» støtte sammen med «Stockholm» i Atlanteren, greide en av de to prestene ombord i løpet av noen minutter å nå skipskapellet og bringe de hellige alterkarene i sikkerhet. Skipskapellanen som fra første øyeblikk befant seg hos de skadede, var dermed istand til å utdele den hellige kommunion til dem som ønsket det.

Det skal bygges glasskirke.

Kommisjonen for kirkekunst i Italia har gitt tillatelse til at det forsøksvis bygges en kirke av glass i Baranzate i Nord-Italia.

Kirkekunst på «Biennalen» i Venezia.

Blant de nye innslag på «Biennalen» i Venezia i 1958 blir en internasjonal paviljong med kirkekunst. Opprettelsen skyldes «Det internasjonale institutt for liturgisk kunst».

Borgia-pavenes korrespondanse offentliggjøres.

Pater Battlori, direktør for jesuitterordenens historiske institutt, har bekjentgjort at korrespondansen til pavenes Calixtus III og Aleksander VI vil bli offentliggjort på original-

språket, katalansk. Særlig korrespondansen til de to paver av Borgia-familien har stor historisk, filosofisk og litterær betydning.

INDONESIA

Antall katolikker stiger.

I årene 1941 — 1955 er katolikkenes antall steget fra 637 000 til 1 054 317. I samme tidsrom steg antallet prester fra 565 til 929.

KRISTIANSAND S.		ARENDAL
A. KRUSE SMITH Entreprenørforretning KRISTIANSAND S		VI har levert benkene til St. Franciskus kirke og kapell i Arendal og kapell i Haugesund VICTOR ANDERSEN & SØNNER Møbelfabrikk
ARENDAL		
HJELM EMANUELSEN A/S Møbelforretning Langbryggen Arendal	BYGGMESTER HANS NILSEN Neset 362 Arendal	<i>Lunde & Co.</i> Dodge - Folkevogn - Deler og rekvisita Tlf. 2860
SHELL — ARENDAL Tlf. kontor 2013 Anleggstlf. 1848	BRØDRENE PETERSEN Skomakerforretning Arendal	S. JONSSON A/S Kolonial- og Fedeverar Moderne Fryseri og Kjøleanlegg Arendal - Tlf. 1394, 1397
ARENDALS FARVEHANDEL Tlf. 1460 - 1680 Engros - En detalj	GARTNERHALLEN IMPORT A/S Tlf. 3159 - 3208 Torbjørnsbu - Arendal	ALEX ANDERSEN Alt i kjøtt og pølsevarer Tlf. 1308
OLAV SLAATTENE Gartner Tlf. 1958 Havstad, Arendal	GARANTI SKOMAGASIN Tlf. 1482 Arendal	M. A. STIANSEN Herreekvipering - Guttekonfeksjon
GJERULDSSENS BOKHANDEL Tlf. 1762 Alt i bøker og papir	HENRICHSEN & HOLMSTØL Aut. Rørleggere Tollbodgaten - Arendal	
Hiis Blomsterforretning Arendal Tlf. 1678 Godt utvalg i blomster	THS. LØVOLD Grndl. 1886 — Tlf. 1173, 1495 Maling - Tau - Duk - Koster og børster Skibsrekvisita - Malerverar Engros og en detalj	
PEDERSEN & CO. Fiskebryggen Arendal	O. RØED'S EFTF. — ARENDAL (OLAF I. HARTVIGSEN) Manufaktur- og Utstyrsforretning - Dampfjærrenseri Telefon 1037 - 1643 Etabl. 1857	

DRAMMEN

<p>Drammens Rørleggerforretning A/S Autorisert Rørlegger. Tollbugt. 5. Centralbord 5495</p>	<p>GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen</p>	<p>DRAMMENS MALERFORRETNING Tlf. 3916 — 3332 Inneh. Asbjørn Gundersen</p>
 <p>KOLONIALFORRETNING Tlf. 2659</p>	<p>GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tlf. 4184 DRAMMEN</p>	
<p>PT. PEDERSEN & BERG A/S Farvehandel - Kjemikalier Parfumeri - Spør oss Etabl. 1883 - Tlf. 2185 Drammen</p>	<p>HARALD LYCHE & CO. Bøker - Papir - Toalettsaker Sportsartikler - Leketøy</p>	<p>Drammen Meieri^A/L</p>

FREDRIKSTAD

<p>O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Tlf. 6238</p>		<p>KNUT CHRISTIANSEN Spesialforetning i Radio og Båndopptakere Farmannsgt. 1-3 - Tlf. 6464</p>
<p>CHR. HANNESTAD Handelsgartnerier - Fredrikstad Vi leverer til blomsterforretninger landet over Spør etter Hannestads blomster hos Deres leverandør neste gang</p>		<p>FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller</p>
		<p>Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.</p>
<p>Hermetikk- og pølsefabrikk - Røkeri Salteri - Fryseri 1600 m³ - Kjølelagere</p> <p>GUNNAR NILSEN FREDRIKSTAD</p>	<p>ALF SVENDSEN Alt i kolonial Tlf. 2167 Farmannsgt. 1-3</p>	 <p>Lys - kraft - varme - kjøling Radio</p>
<p>EDVARDBEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 1220 - Fredrikstad</p>	<p>KLEMET JOHANSEN Fredrikstad Begravelsesbyrå Farmannsgt. 10 - Tlf. 3062</p>	<p>HELENE ANDRESEN Kjøtt- og pølsevarer Fredrikstad Tlf. 2031</p>
<p>ST. CROIX Handelsgartneri Tlf. 2830 Fredrikstad</p>	 <p>BJARNE AARUM Fredrikstad</p>	<p>KÅRE KRISTIANSEN Olaves Hansen & Sønn Eftf. Fiskeforretning Telefon 3190</p>

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

Margarin

Dag-Ny

MARGARIN - FABRIKK

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

ERLING KRAGE A/S

Pryd- og brukskunst

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

ØKONOM

Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme - Ventilasjon -
Damp - Varmtvann -
Olje - Stoker - Fyring
- Kjelerep. - Ettersyn

WISBECH

ANTISSELKAB
Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Jens J. Andersen

OSLO - CENTRALBORD 683400
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

All slags forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

ILFORD

röntgenfilm

GERH. LUDVIGSEN - RØNTGEN
DRONNINGENSGT. 34 - OSLO